

Cultura

"Retrats de guerra" d'Agustí Centelles a la Fundació Vila Casas de Torroella

TORROELLA DE MONTGRÍ

El passat 7 de juny, la Fundació Vila Casas va celebrar al Palau Solterra de Torroella de Montgrí la inauguració de l'exposició "Retrats de guerra" d'Agustí Centelles, que va coincidir amb la lectura del veredict del Premi de Fotografia 2014 i amb la presentació de la renovació de la col·lecció permanent del Museu de Fotografia Contemporània. Dos dies abans, Daniel Giralt-Miracle, comissari de l'exposició, va rebre els mitjans de comunicació i va parlar tant de Centelles, "el primer gran reporter fotogràfic d'aquest país", com de l'espai que acull l'exposició, "un dels museus més remarcables i destacats de fotografia contemporània de tot l'Estat Espanyol i d'àmbit internacional". Sota el títol de "Retrats de guerra" la Fundació Vila Casas presenta una acurada selecció de 44 dels treballs adquirits l'any 2010 als hereus del fotoperiodista Agustí Centelles (1909-1985), 110 fotografies *vintage* de la Guerra Civil espanyola i 35 obres R-print de la mateixa col·lecció, custodiades per l'Arxiu fotogràfic de Barcelona; comissariada pel crític i historiador de l'art Daniel Giralt-Miracle, l'exposició pretén posar rostre a totes aquelles persones –no només militars i polítics– que van participar en la Guerra Civil i que van ser captades pel visor del primer fotoperiodista català de ressò internacional. Totes les fotografies exposades, a més, van ser fetes pel mateix Centelles al seu laboratori, "són tiratges originals signats amb comentaris a la part de darrera en els que el propi fotògraf explica quin senyor és, quin lloc és i què estava passant".

© de les fotografies: España. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Centro Documental de la Memoria Histórica. Archivo Agustí Centelles i Ossó.

"Retrats de guerra" s'estructura en cinc capítols diferenciats temàticament segons la condició dels protagonistes (el president Companys, polítics, militars, dirigents revolucionaris i ciutadans), alternant fotografies de la lluita al carrer amb les dels mítings de l'època i amb les imatges del front: Josep Tarradellas, Joan Casanovas o Carles Pi i Sunyer, així, comparteixen espai amb comandants i coronels de les forces repu-

blicanes al Front o a la reraguarda, i instantànies de líders de la CNT, el PSUC o el PCE com Dolores Ibárruri "La Pasionaria" o Teresa Pàmies s'alternen amb les dels milicians i les vídues dels soldats caiguts. "La dimensió més humana i més propera no són els fets, són les persones que van ser protagonistes de la República i de la guerra, i l'exposició té una dimensió potser menys dramàtica però clarament testimonial"

Cultura

explicava Giralt-Miracle, que no dubta en situar Centelles a l'alçada de fotògrafs tan reconeguts com Robert Capa o Henri Cartier-Bresson assenyalant que va ser "el que millor va fer la crònica d'aquests anys". El comissari de l'exposició va destacar el fet que si les fotografies exposades han passat a la història és per una barreja de factors: l'olfacte periodístic de l'autor, que era capaç de detectar l'instant i si era necessari col·locar-se a primera línia, i la seva basta cultura visual. Giralt-Miracle, finalment, no va dubtar en qualificar d'incongruent i inapropiat que els fills del fotògraf tinguessin "la temptació, la debilitat d'aprofitar-se de la oferta del Ministerio de Cultura" per acabar venent el gran llegat Centelles a l'Estat Espanyol (actualment es troba dipositat als Archivos de la Guerra Civil de Salamanca), un fet que mai hauria pogut imaginar "un defensor de la República i un represaliat pel franquisme" com Centelles.

Premi Fundació Vila Casas de Fotografia i reestructuració dels fons

El mateix 7 de juny, el Palau Solterra va acollir també la lectura del veredict del jurat del Premi de Fotografia 2014, format pels fotògrafs Juan Bufill i Pedro Madueño, el col·leccionista Rafael Tous, el galerista Hubert de Wangen, el president de la Fundació, Antoni Vila Casas, i la directora d'art, Glòria Bosch, tret de sortida d'una exposició temporal que compta amb una trentena d'obres d'autors nacionals i internacionals. La guanyadora del 1r. Premi dotat amb 6.000 euros va ser l'obra "Éxodo" d'Oriol Jolonch, mentre que el 2n. Premi de 3.000 euros va ser per l'obra "El lago" de Miguel Cabezas. Les 37 obres seleccionades, igual que l'exposició d'Agustí Centelles, es podran veure fins al dia 7 de desembre, i l'autor de l'obra premiada realitzarà una exposició monogràfica en el termini d'un any

al Museu Can Framis de Barcelona.

L'intensa jornada a la Fundació Vila Casas va concloure amb la presentació de la reestructuració del fons fotogràfic, al qual s'incorporen obres d'Antoni Abad, Montse Faixat, Jordi Bernadó, Javier Vallhonrat, Anna Malagrida o la recent adquisició del tàndem format per Jordi Cerdà i Claude Jeanmart. Sota el títol de *Traces de memòria* i la supervisió de la directora d'art de la Fundació, Glòria Bosch, el Palau Solterra acull més de 300 fotografies d'artistes nacionals i internacionals que s'articulen a través d'un recorregut que defuig les classificacions cronològiques o estilístiques amb la voluntat d'establir un diàleg on els interrogants i les respostes

només estan supeditats a la mirada de l'espectador. La col·lecció de fotografia s'articula, així, en vuit àmbits que discorren entre les dues plantes del Palau: amb obres d'Ángel Marcos, Pere Formiguera, Isabel Rocamora, Narcís Santamaria i Mario Zuzunaga, entre d'altres, la primera planta es centra al voltant d'associacions afins a l'estètica de l'art i al seu desenvolupament al llarg de la història, mentre que la segona, amb fotografies de Francesc Català-Roca, Oriol Maspons, Oleg Dou, Antoni Abad o Antoni Muntadas, per citar només uns pocs autors, centra el seu focus d'atenció en treballs de caire social i de denúncia.

// Pau Roig

